

Súd: Mestský súd Bratislava II
Spisová značka: B5-22P/84/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1519201813
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Anna Križáková
ECLI: ECLI:SK:MSBA2:2024:1519201813.11

Uznesenie

Mestský súd Bratislava II v právnej veci rozvodu manželstva účastníkov: manželka - Z. L., rodená R., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom O. X, XXX XX L., zastúpená - JUDr. Andrej Gara, advokát, so sídlom Štefánikova ulica 14, 811 05 Bratislava, a manžel - O. L., narodený XX.XX.XXXX, štátny občan Š. F., trvale bytom Y. G. L. XX, XXXX R.. H., Š. F., zastúpený - JUDr. Jozef Herbulák, advokát, so sídlom Brnianska 1K, 911 05 Trenčín, v konaní na návrh manželky o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode voči maloletému dieťaťu: Z. L., narodená XX.XX.XXXX, takto

rozhodol:

I. Súd vyhlasuje, že nemá právomoc konať vo veci úpravy rodičovských práv a povinností voči maloletej Z. L., nar. XX.XX.XXXX s obvyklým pobytom vo Š. F..

II. Súd konanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinnosti rodičov na čas po rozvode k maloletej Z. L., nar. XX.XX.XXXX zastavuje.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka - manželka sa svojím návrhom zo dňa 25.04.2019, doručeným dňa 29.04.2019 bývalému Okresnému súdu Bratislava V, domáha, aby súd rozviedol jej manželstvo s manželom, maloleté dieťa: Z. L., narodené XX.XX.XXXX, pochádzajúce z manželstva zveril na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky (manželky) s tým, že táto ju bude zastupovať a spravovať jej majetok a ota (manžela) zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletej sumou 961 M. mesačne a poukazovať matke mesačne detské prídavky vyplácané na maloletú vo Š. F. v skutočnej výške počínajúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia a doplatiť zameškané výživné po 1.500 M.. Zároveň žiadala upraviť styk otca s maloletou, a to každý prvý pondelok v kalendárnom mesiaci v čase od 10.00 hodiny do 12.00 hodiny za prítomnosti pracovníka príslušného orgánu úradu práce, sociálnych vecí a rodiny - odboru sociálnoprávnej ochrany detí a rodiny a za prítomnosti matky.

2. Uznesením bývalého Okresného súdu Bratislava V č. k. 22P 84/2019-51 zo dňa 04.07.2019 súd konanie o rozvod manželstva a o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode manželstva k maloletej Z. prerušil do právoplatného skončenia konania o nariadenie návratu dieťaťa do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní, ktoré sa vedie na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 3P 62/2018 s poukazom na čl. 16 Dohovoru o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí č. 119/2001 Z. z. Voči uvedenému rozhodnutiu súdu podala manželka-navrhovateľka odvolanie, ktoré svojím podaním zo dňa 05.12.2019 vzala v celom rozsahu späť a odvolacie konanie žiadala zastaviť, keďže konanie o nariadenie návratu dieťaťa do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní, vedené na Okresnom súde Bratislava I pod. sp.zn. 3P/62/2018 bolo právoplatne skončené, čím odpadla prekážka, pre ktorú bolo konanie prerušené a odpadol aj vecný dôvod odvolania. Odvolací súd - Krajský súd v Bratislave - svojím uznesením č. k. 11CoP/426/2019-145 zo dňa 08.01.2020 odvolacie konanie zastavil.

3. Uznesením bývalého Okresného súdu Bratislava I č. k. 3P 62/2018-795 zo dňa 08.02.2019 v spojení s potvrdzujúcim rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave č. k. 20CoP/98/2019-950 zo dňa 24.07.2019 súd nariadil návrat maloletej Z. do krajiny jej obvyklého pobytu do Š. F. a matke nariadil, aby maloleté dieťa navrátila na územie Š. F. do piatich dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia. Toto rozhodnutie súdu nadobudlo právoplatnosť dňa 14.08.2019.

4. Podaním zo dňa 12.06.2020 zvolený zástupca manželky uviedol, že manželka na podanom návrhu trvá a žiada súd, aby vo veci konal a rozhodol, nakoľko rozhodnutie o nariadení návratu dieťaťa do krajiny obvyklého pobytu nemá žiadny vplyv na právomoc súdu o rozvod manželstva. Ďalej súdu oznámil, že pod sp. zn. 2P 39/2019 je na Okresnom súde Bratislava I vedené konanie o obnovu návratového konanie, ktoré nie je právoplatne skončené.

5. Uznesením bývalého Okresného súdu Bratislava V č. k. 22P 84/2019-201 zo dňa 29.07.2020 súd konanie o rozvod manželstva a o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode manželstva k maloletej Z. prerušil do právoplatného skončenia konania o obnovu konania na nariadenie návratu maloletého dieťaťa do krajiny jeho obvyklého pobytu. Okresný súd Bratislava I svojím rozsudkom č. k. 2P/39/2019-361 zo dňa 13.05.2021 návrh na obnovu konania zamietol. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 14.12.2023 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 12CoP/6/2023-424 zo dňa 20.11.2023.

6. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že manželia mali posledné spoločné bydlisko vo Š. F.. Manžel je štátny občan Š. F. s obvyklým pobytom vo Š. F.. Manželka je štátny občan Slovenskej republiky a neoprávnene premiestnila maloletú z miesta jej obvyklého pobytu na území Š. F. na územie Slovenskej republiky. Maloletá Z. má v zmysle rozhodnutí súdov Slovenskej republiky v konaní o nariadenie návratu dieťaťa, ale aj rozhodnutiam Š. súdov vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností svoj obvyklý pobyt vo Š. F.. V danom prípade z obsahu spisu je nespochybniteľné, že miesto obvyklého pobytu celej rodiny je vo Š. F.. Navyše je aj sporný faktický pobyt matky a maloletej na území Slovenskej republiky, keďže zo súdnych spisov je zrejme, že sa matka s maloletou na území Slovenskej republiky už nezdržiava.

7. Podľa § 161 ods.1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky").

8. Podľa § 161 ods. 2 CSP, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

9. Podľa § 9 CSP, ak spor alebo vec nepatrí do právomoci súdu Slovenskej republiky, súd konanie bezodkladne zastaví.

10. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a citované ustanovenia súd skúmal, či sú splnené podmienky konania, za ktorých môže v danej veci - vo veci rozvodu manželstva a s ňou spojenou úpravou výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode manželstva k maloletej Z. - konať. Jednou z podmienok konania je aj právomoc súdu, v danej veci právomoc slovenského súdu na konanie aj s poukazom na podaný návrh manžela na rozvod manželstva vo Š. F. (č. I. 171 súdneho spisu).

11. Podľa § 22 ods. 1 zákona č. 97/1963 o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom sa zrušenie manželstva rozvodom sa spravuje právnym poriadkom štátu, občanmi ktorého sú manželia v čase začatia konania. Ak sú manželia príslušníkmi rôznych štátov, spravuje sa zrušenie manželstva rozvodom právnym poriadkom slovenským.

12. Podľa § 38 ods. 1 zákona č. 97/1963 o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom v manželských veciach (konanie o zrušenie manželstva rozvodom, o neplatnosť manželstva a o určenie, či tu manželstvo je alebo nie je) je právomoc slovenských súdov daná, ak aspoň jeden z manželov je slovenským občanom.

13. Podľa § 33 ods. 1 zákona č. 97/1963 o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom (ďalej len ZMPS) ak je niekto v rozhodujúcom čase slovenským štátnym občanom a ak ho za svojho príslušníka považuje aj iný štát, je rozhodujúce štátne občianstvo slovenské.

14. Podľa § 92 CMP na konanie o rozvod manželstva je miestne príslušný súd, v ktorého obvode mali manželia posledné spoločné bydlisko, ak v obvode tohto súdu má bydlisko aspoň jeden z nich. Inak je miestne príslušný všeobecný súd toho manžela, ktorý návrh nepodal. Ak takto príslušnosť súdu nie je možné určiť, je príslušný všeobecný súd navrhovateľa.

15. Súd konštatuje, že ak je vo veci s cudzím prvkom kolíznym kritériom na určenie rozhodného práva alebo jurisdikčným kritériom na určenie právomoci na konanie štátne občianstvo účastníka v čase začatia konania, musí súd toto občianstvo presne zistiť (čo mal preverené lustráciou z Registra obyvateľov Slovenskej republiky, že manželka je aj štátny občan Slovenskej republiky a od 02.XX.XXXX má evidovaný svoj trvalý pobyt na adrese: O. X, L. - t. j. všeobecným súdom manželky je Mestský

súd Bratislava II pri ustálení súdu, že má právomoc vo veci rozvodu manželstva). V prípade dvojakeho štátneho občianstva ust. § 33 ZMPS určuje v kombinácii slovenské štátne občianstvo - štátne občianstvo iného štátu, prednosť slovenského štátneho občianstva. V kontexte s uvedeným má manželka slovenské štátne občianstvo. V zmysle ustanovenia § 33 ZMPS je irelevantné, že manžel nemá štátne občianstvo slovenské. Pre súd v tomto konaní o rozvod platí zjednotenie ius a forum, a preto môže použiť slovenský právny poriadok. V predmetnej právnej veci je v súlade s ust. § 38 ods. 1 ZMPS právomoc slovenských súdov daná čo do rozvodu manželstva, nakoľko manželka je slovenským občanom a vzhľadom na vyššie uvedené v súlade s ust. § 22 ods. 1 veta druhá SMP sa zrušenie manželstva rozvodom bude spravovať právnym poriadkom slovenským.

16. Ako je už uvedené vyššie - právomoc slovenských súdov vo veci konať a rozhodnúť v predmetnom súdnom spore je daná s poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenie § 38 ods. 1 ZMPS podľa ktorého, v manželských veciach (konanie o zrušenie manželstva rozvodom, o neplatnosť manželstva a o určenie, či tu manželstvo je alebo nie je) je právomoc slovenských súdov daná, ak aspoň jeden z manželov je slovenským občanom. Z vykonaného dokazovania má súd túto skutočnosť preukázanú, s tým že manželka je slovenským štátnym občanom s trvalým pobytom v Slovenskej republike.

17. Návrh manželky bol tunajšiemu súdu doručený dňa 29.04.2019, pričom manžel podal návrh na rozvod manželstva na súd vo Š. F. až 14.10.2019. Vzhľadom na vyššie uvedené má Mestský súd Bratislava II právomoc na konanie vo veci rozvodu manželstva účastníkov konania, pretože začal v danej veci konať ako prvý, t. j. návrh bol na tunajší súd podaný skôr ako na súd vo Š. F..

18. V zmysle citovaného právneho predpisu súd predbežne ustálil, že za predpokladu, že manželia naposledy spolu bývali a žili, t. j. mali na území Š. F. svoj obvyklý pobyt, a manželka-navrhovateľka je štátny občan Slovenskej republiky a podala si návrh na rozvod manželstva skôr ako manžel, má tunajší súd právomoc konať vo veci rozvodu ich manželstva. Súčasne má však právomoc vo veci konať aj príslušný súd vo Š. F. s ohľadom na štátne občianstvo manžela a miesto obvyklého pobytu rodiny vo Š. F.. Z obsahu spisu však vyplynulo, že manželka si podala návrh na rozvod manželstva na tunajší súd skôr (29.04.2019), ako si manžel uplatnil svoje právo (14.10.2019) na príslušnom Š. súde.

19. Ohľadom konania o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu s poukazom je daná právomoc súdu Slovenskej republiky rozhodovať o rozvode manželstva s poukazom na citované ustanovenia zákona o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom. Rozhodným právom je právo Slovenskej republiky s poukazom na ustanovenie § 22 ods.1 zákona č. 97/1963 Zb s poukazom na skutočnosť, že Š. nie je členský štát Európskej únie.

20. Podľa § 100 Civilného mimosporového poriadku, s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode.

21. Podľa § 24 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

22. Podľa § 24 ods. 1 prvá veta Zákona o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom, vzťahy medzi rodičmi a deťmi vrátane vzniku alebo zániku práv a povinností rodičov sa spravujú právom štátu, na ktorého území má dieťa obvyklý pobyt.

23. Podľa § 39 ods. 1 Zákona o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom, právomoc slovenských súdov vo veciach starostlivosti o maloletých je daná, ak má maloletý na území Slovenskej republiky svoj obvyklý pobyt alebo jeho obvyklý pobyt nemožno určiť.

24. Podľa § 39 ods. 4 zákona č. 97/1963 o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom slovenský súd má v konaní o rozvode manželstva, neplatnosti manželstva alebo o určení, či tu manželstvo je alebo nie je, právomoc upraviť aj práva a povinnosti rodičov k ich spoločnému dieťaťu, ak

a) dieťa má na území Slovenskej republiky obvyklý pobyt alebo

b) aspoň jeden z rodičov má rodičovské práva a povinnosti k tomuto dieťaťu, manželia sa výslovne podrobili právomoci súdu a výkon tejto právomoci je v najlepšom záujme dieťaťa.

25. Podľa článku 5 ods. 1 Oznámenia Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 344/2002 Z. z. právomoc prijímať opatrenia na ochranu dieťaťa alebo jeho majetku majú justičné alebo správne orgány zmluvného štátu, kde má dieťa svoj obvyklý pobyt.

26. Podľa článku 7 ods. 1, Oznámenia Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 344/2002 Z. z. v prípade neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa si orgány zmluvného štátu, kde malo dieťa svoj obvyklý pobyt bezprostredne pred svojím premiestnením alebo zadržaním, zachovávajú právomoc až dovtedy, kým dieťa nadobudlo obvyklý pobyt na území druhého štátu a a) osoba,

inštitúcia alebo iná právnická osoba vykonávajúca opatrovnícke právo sa zmierila s premiestnením alebo zadržaním, alebo b) dieťa malo pobyt na území druhého štátu aspoň jeden rok potom, ako sa osoba, inštitúcia alebo iná právnická osoba vykonávajúca opatrovnícke právo dozvedela alebo mohla dozvedieť o mieste pobytu dieťaťa, nekoná sa o žiadosti o návrat podanej v tejto lehote, a dieťa sa zžilo s novým prostredím.

27. Podľa článku 10 ods. 1, Oznámenia Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 344/2002 Z. z. bez ohľadu na články 5 až 9 môžu orgány zmluvného štátu pri výkone svojej právomoci na rozhodovanie o rozvoде, rozluke alebo anulovaní manželstva rodičov dieťaťa, ktoré má obvyklý pobyt na území iného zmluvného štátu, ak to upravuje právny poriadok ich štátu, prijať aj opatrenia na ochranu osoby alebo majetku tohto dieťaťa, a) ak v čase začatia konania má jeden z rodičov dieťaťa obvyklý pobyt na území tohto štátu a ak jeden z nich má rodičovské práva a povinnosti k tomuto dieťaťu, a b) ak rodičia, ako aj každá iná osoba, ktorá má rodičovské práva a povinnosti k tomuto dieťaťu, prijali právomoc týchto orgánov na prijatie ochranných opatrení, a ak je výkon tejto právomoci v najlepšom záujme dieťaťa.

28. Podľa článku 10 ods. 1, Oznámenia Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 344/2002 Z. z. právomoc podľa odseku 1 na prijímanie opatrení na ochranu dieťaťa zanikne, len čo sa rozhodnutie o návrhu na rozvod, rozluke alebo anulovanie manželstva stalo právoplatným alebo len čo sa konanie skončilo z iného dôvodu.

29. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že právomoc slovenských súdov je daná, ak maloleté dieťa má na území Slovenskej republiky obvyklý pobyt. Z obsahu pripojených spisov ohľadne maloletej vedených na tunajšom súde súd zistil, že matka pricestovala len za účelom dovolenky s maloletou na územie Slovenskej republiky a následne sa rozhodla, že sa aj s maloletou do Š. F. nevráti, s čím otec nesúhlasil.

30. Uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 08.02.2019, č. k. 3P/62/2018-795 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 24.07.2019, č. k. 20CoP/98/2019-950 /právoplatným 14.08.2019/ bol na návrh otca nariadený návrat maloletej Z. do krajiny jej obvyklého pobytu, nakoľko z dokazovania vyplynulo, že maloletá na území Slovenskej republiky nemá svoj obvyklý pobyt/.

31. Dokazovaním bolo zistené, že naďalej je neskončené konanie na návrh manžela-otca maloletej, a to pod sp. zn. B1-9Em/5/2019 o nariadenie návratu maloletej do krajiny obvyklého pobytu - výkon rozhodnutia súdu, a teda maloletá má súdmi Slovenskej republiky ustálený svoj obvyklý pobyt vo Š. F..

32. Rozhodujúcim kritériom pre určenie právomoci súdu konať vo veci je obvyklý pobyt maloletého dieťaťa. Pojem obvyklého pobytu, ktorý sa premietol aj do zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom v znení neskorších predpisov (§ 39) znamená odklon od princípu štátneho občianstva maloletého dieťaťa k princípu obvyklého pobytu maloletého dieťaťa. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností dospel súd k záveru, že nie sú splnené podmienky pre vedenie konania vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností na súde Slovenskej republiky, nakoľko maloleté dieťa nemá na území Slovenskej republiky obvyklý pobyt a nemalo ho ani v čase začatia konania (t. j. 29.04.2019). Otázkou obvyklého pobytu musí v každej konkrétnej veci určiť súd na základe skutočností, ktoré sa vzťahujú na situáciu konkrétneho prípadu a dieťaťa. Okresný súd Bratislava I v konaní o návrat maloletej Z. do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní, rozhodol o nariadení návratu maloletej do krajiny jej obvyklého pobytu do Š. F.. Súd vzhľadom na uvedené poukazuje na skutočnosť, že krajinou obvyklého pobytu maloletého dieťaťa je Š. F..

33. V zmysle vyššie uvedeného súd má za dostatočne preukázané, že v danom prípade nie je splnená žiadna podmienka v zmysle zákona č. 97/1963 o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom na založenie právomoci slovenského súdu vo veci konať a rozhodovať. Maloletá má obvyklý pobyt vo Š. F.M.. Neoprávnené zadržávanie maloletej na území Slovenskej republiky, či na území iného členského štátu Únie nemôže založiť obvyklý pobyt maloletej na území Únie.

34. Jednou z prvoradých procesných podmienok konania je danosť súdnej právomoci. Generálne možno vymedziť, že právomoc je odrazom zásady legitimacy a predstavuje zákonom vymedzený rozsah činností, ktorých realizácia je právom aj povinnosťou súdov. Jej splnenie súd skúma ex offu v každom štádiu konania a na každom stupni. Nedostatok právomoci sa na základe uvedeného zaraďuje medzi tzv.

neodstrániteľný nedostatok podmienky konania vedúci k zastaveniu konania. Keďže v danom prípade nie je daná právomoc súdov Slovenskej republiky, súd s poukazom na ustanovenia §161 ods. 1 CSP konanie zastavil, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

35. Navyše súd uvádza, že pri posudzovaní obvyklého pobytu maloletých detí je navyše potrebné vziať do úvahy v závislosti od veku týchto detí aj skutočnosť, kde je obvyklý pobyt osoby, ktorá sa stará o dieťa, kde dieťa navštevuje predškolské alebo školské zariadenie a pod. Tieto identifikačné prvky obvyklého pobytu možno označiť ako „ťažisko života dieťaťa“ (odkazujeme na rozsudok Súdneho dvora vo veci C-497/10 PPU, ktorý riešil otázku obvyklého pobytu v zmysle nariadenia Brusel IIa). Pri určovaní právomoci súdu nie je teda rozhodujúce štátne občianstvo, rovnako ani miesto prihlásenia k trvalému pobytu. Obvyklý pobyt sa určuje ku dňu začatia konania a je určený na základe súhrnu osobitných skutkových okolností každého jednotlivého prípadu, ktoré tvoria - fyzická prítomnosť v štáte, ktorá nemá len príležitostný, resp. krátkodobý charakter, určitá miera sociálneho začlenenia, rodinné a sociálne väzby a ďalšie. Teda len samotná skutočnosť, že matka s maloletou v rozpore s platným právom sa nachádzala na území Slovenskej republiky sama osebe nemôže znamenať založenie právomoci na rozhodovanie vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej pre slovenské súdy.

36. V zmysle citovaného ustanovenia § 100 Civilného mimosporového poriadku je s konaním o rozvod manželstva obligatórne spojené konania o úprave pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode manželstva. Súd však musí konštatovať, že dané ustanovenie je nutné vykladať spolu s ustanoveniami zákona o medzinárodnom práve súkromnom, ktoré pre posúdenie právomoci nespája konanie o rozvod manželstva s konaním o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností a z jeho ustanovení vyplýva, že môže nastať situácia, že bude daná právomoc na rozvod manželstva, ale nebude daná právomoc súdu na konanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva. Preto v danej veci nie sú splnené podmienky na to, aby konal o úprave výkonu rodičovských práv a povinností slovenský súd, pretože na uvedené konanie je príslušný súd toho štátu, na území, ktorého má maloletá svoj obvyklý pobyt v čase začatia konania. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia rozhodol súd tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia, t. j. nemá právomoc a pre neodstrániteľnú prekážku konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu vedené na tunajšom súde zastavil. Súd v prípade právomoci súdu cudzieho štátu nemá povinnosť postúpiť vec tomuto súdu. S poukazom na § 24 ods. 1 Zákona o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom majú právomoc vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností súdy štátu obvyklého pobytu detí, a teda právomoc v danej veci konať má súd vo Š. F..

37. Podľa § 24 CMP konanie je začaté doručením návrhu na začatie konania súdu alebo vydaním uznesenia o začatí konania.

38. Podľa čl. 7 ods. 5 Ústavy SR, medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, medzinárodné zmluvy, na ktorých vykonanie nie je potrebný zákon, a medzinárodné zmluvy, ktoré priamo zakladajú práva alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, majú prednosť pred zákonmi.

39. Podľa čl. 5 ods. 1 Dohovoru o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone a spolupráci v oblasti rodičovských práv a povinností a opatrení na ochranu dieťaťa prijatého v Haagu dňa 01.10.1999, publikovaného v oznámení Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky pod č. 344/2002 Z.z. (ďalej len „Dohovor“), právomoc prijímať opatrenia na ochranu dieťaťa alebo jeho majetku majú justičné alebo správne orgány zmluvného štátu, kde má dieťa svoj obvyklý pobyt.

40. Podľa čl. 7 ods. 1 Dohovoru, v prípade neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa si orgány zmluvného štátu, kde malo dieťa svoj obvyklý pobyt bezprostredne pred svojím premiestnením alebo zadržaním, zachovávajú právomoc až dovtedy, kým dieťa nadobudlo obvyklý pobyt na území druhého štátu a a) osoba, inštitúcia alebo iná právnická osoba vykonávajúca opatrovnícke právo sa zmierila s premiestnením alebo zadržaním, alebo b) dieťa malo pobyt na území druhého štátu aspoň jeden rok po tom, ako sa osoba, inštitúcia alebo iná právnická osoba vykonávajúca opatrovnícke právo dozvedela alebo mohla dozvedieť o mieste pobytu dieťaťa, nekoná sa o žiadosti o návrat podanej v tejto lehote, a dieťa sa zžilo s novým prostredím.

41. Podľa čl. 10 ods. 1 Dohovoru, bez ohľadu na články 5 až 9 môžu orgány zmluvného štátu pri výkone svojej právomoci na rozhodovanie o rozvode, rozluke alebo anulovaní manželstva rodičov dieťaťa, ktoré má obvyklý pobyt na území iného zmluvného štátu, ak to upravuje právny poriadok ich štátu, prijať aj opatrenia na ochranu osoby alebo majetku tohto dieťaťa, a) ak v čase začatia konania má jeden z rodičov dieťaťa obvyklý pobyt na území tohto štátu a ak jeden z nich má rodičovské práva a povinnosti k tomuto dieťaťu, a b) ak rodičia, ako aj každá iná osoba, ktorá má rodičovské práva a povinnosti k tomuto dieťaťu, prijali právomoc týchto orgánov na prijatie ochranných opatrení, a ak je výkon tejto právomoci v najlepšom záujme dieťaťa.

42. Vzhľadom na skutočnosť, že v danej veci ide o konanie s cudzím prvkom, pričom Slovenská republika ako aj Š. F. boli ku dňu začatia konania zmluvnými stranami Dohovoru o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone a spolupráci v oblasti rodičovských práv a povinností a opatrení na ochranu dieťaťa prijatého v Haagu dňa 01.10.1999, súd konštatuje, že pri skúmaní svojej právomoci na konanie v zmysle § 2 ods. 1 CMP v spojení § 161 ods. 1 CSP je nutné aplikovať v danom prípade čl. 5 ods. 1, čl. 7 ods. 1 a čl. 10 ods. 1 Dohovoru, z čoho vyplýva nedostatok právomoci pre slovenské súdy na konanie v časti týkajúcej sa úpravy pomerov manželov k maloletej na čas po rozvode manželstva.

43. V danom prípade teda vzhľadom na obvyklý pobyt maloletej vo Š. F.M. a skutočnosť, že právomoc tunajšieho súdu vo veci rozvodu je založená výlučne na štátnom občianstve účastníka konania, nemajú súdy v Slovenskej republike právomoc konať vo veci úpravy rodičovských práv a povinností k maloletej. Súd postupujúc podľa vyššie citovaných predpisov týmto rozhodnutím vyhlasuje, že v časti konania o úprave výkonu rodičovských práv a povinností voči maloletej Z. nemá právomoc konať a rozhodnúť.

Poučenie:

Proti uzneseniu súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon pripúšťa. /§ 355 ods. 2 CSP/.

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie (§ 357 písm. a) Civilného sporového poriadku - CSP).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 125 ods. 3 CSP).